

Определение № 4 от 9.01.2002 г. на ВКС по ч. гр. д. № 591/2001 г., V г. о., докладчик съдията Любка Илиева

Бюлетин на ВКС, бр. 9/2001 г., стр. 29

[чл. 637, ал. 1 и 2,](#)
[чл. 638 ТЗ,](#)
[чл. 237, б. "г" и "е" ГПК](#)

След откриване на производството по несъстоятелността не може срещу длъжника да започнат съдебни или арбитражни производства по имуществени граждански и търговски дела. Само ипотекираното имущество, като обезпечение на вземането, се намира извън масата по несъстоятелността и може да бъде предмет на индивидуално принудително изпълнение.

Производството по делото е образувано по реда на [чл. 244, ал. 1](#), във вр. с [чл. 217 ГПК](#) по повод подадена частна жалба от "БЗК" АД в ликвидация против определение от 4.07.2001 г. по ч. гр. д. № 702/2001 г. на С. градски съд, VI г. о., с което е оставена без уважение частната му жалба против определение от 16.05.2001 г. по ч. гр. д. № 3260/2001 г. на С. районен съд, ТСК, 5б състав, с което е оставена без разглеждане молбата на жалбоподателя за издаване на изпълнителен лист на основание [чл. 237, б. "з" ГПК](#). Твърди, че определението е неправилно, постановено при нарушение на съществени процесуални правила - чл. 637, ал. 1 и [чл. 638, ал. 1 ТЗ](#). Поддържа, че за да реализира правата си на обезпечен кредитор с имущество, което не е включено в масата на несъстоятелността, трябва да започне принудително изпълнение на несъдебно изпълнително основание за събирането на вземането, чието обезпечение не е включено в масата на несъстоятелността.

Частната жалба е подадена в срока по [чл. 214, ал. 1 ГПК](#), поради което е процесуално допустима.

Върховният касационен съд по повод подадената частна жалба намира за установено следното:

Жалбоподателят "БЗК" АД - в несъстоятелност, съгласно договор за кредит № 150 от 15.03.1992 г. е предоставила на ответника ЕТ "Р. - 90 Б. Б." кредит в размер на 57 000 германски марки. За обезпечаването му на основание [чл. 166 ЗЗД](#) е учредена договорна ипотека с нот. акт № 76, том I, нот. д. № 619/1992 г. на нотариуса при С. районен съд върху апартамент № 132 в ж. к. "Х." бл. 9, в гр. Я. Жалбоподателят е подал молба на основание [чл. 237, б. "г" ГПК](#) за издаване изпълнителен лист за сумата по кредита. С Решение № 333 по гр. д. № 625/1999 г. на Я. окръжен съд е открито производството по несъстоятелност за длъжника ЕТ "Р. - 90". С Решение № 125 от 23.05.2000 г. по същото дело ЕТ "Р. - 90" е обявен в несъстоятелност. От представения по делото списък на приетите от синдика вземания е видно, че вземането на "БЗК" АД - в несъстоятелност срещу ЕТ "Р. - 90" е включен в списъка на приетите вземания.

Частната жалба е неоснователна.

Правилно и двете съдебни инстанции са изтъквали разпоредбата на чл. 637, ал. 1 и 2 и [чл. 638 ТЗ](#). С откриване на производството по несъстоятелност се спират съдебните и арбитражни производства по имуществени граждански и търговски дела. Молбата на жалбоподателя с правно основание [чл. 237, б. "г" ГПК](#) представлява именно искане за издаване на осъдително решение по особения ред при наличието на подлежащите на изпълнение актове, посочени в чл. 237 ГПК. С обявяване на длъжника в несъстоятелност срещу него не може да започне съдебно и арбитражно имуществено производство по граждански или търговски дела. След като още с откриване на производството по несъстоятелност се спират тези производства ([чл. 637, ал. 1 ТЗ](#)), с още по-голяма сила не може да започнат такива производства. Ето защо, правилно въззивният съд възприел доводите на районния съд за недопустимостта на молбата на жалбоподателя с правно основание [чл. 237, б. "г" ГПК](#).

Правилни са изводите на двете съдебни инстанции, че е налице отрицателна процесуална предпоставка за започване на индивидуално изпълнително производство. Безспорно е установено по делото, че вземането на жалбоподателя е включено в списъка на

приетите от синдика вземания, като не се правят доводи, че той е оспорван, поради което може да се направи изводът, че вземането на жалбоподателя е прието по реда на [чл. 693, ал. 1, т. 1 ТЗ](#) . Приетото вземане не може да бъде предмет на частно изпълнително производство, тъй като то вече е включено в масата на несъстоятелността. Дори спряното производство на основание [чл. 637, ал. 1, във вр. с ал. 2 ТЗ](#) се прекратява.

Масата на несъстоятелността служи за удовлетворяване на вземанията на всички кредитори по несъстоятелността, поради което по пътя на универсалното изпълнително производство отделни имущества не могат да бъдат извадени от нея (арг. [чл. 638, ал. 1 ЗЗД](#)) .

Правилно С. окръжен съд е посочил разграниченият между ипотекираното имущество, намиращо се извън масата на несъстоятелността, служещо за обезпечение на вземанията и самите вземания, включени в масата на несъстоятелността. Имуществото, включено в масата на несъстоятелността ,не може да бъде предмет на индивидуално принудително изпълнение. Ипотекираното имущество, което служи за обезпечаване на вземането обаче може да бъде предмет на индивидуално принудително изпълнение (арг. [чл. 237, б. "е" ГПК](#)) , без да се води такова срещу титуляра на самото вземане. Нотариалните актове са изпълнителни основания за удостоверените с тях притезания за плащане на съответните кредити.